

**"Mensen die hard
werken verdienen
respect en een
eerlijk loon"**

ROCCO GRANATA

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

EDUCATIECEL: Bart Demedts, Myriam Keustermans, Eddy Maes, Jacques Mevis, Ilona Plichart

ZUIDCEL: Pierre Brunain

COMMUNICATIE: Corine Van Kelecom

ANDERE: Jan De Mets, Arnout Fierens

CONCEPT EN REALISATIE:

Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:

Eric De Mildt

DRUK:

Druk In De Weer, Gent

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:

Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:

11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:

11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Pastorijstraat 40, bus 7,
3530 Houthalen-Helchteren
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 5, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 53 of 02 536 11 33
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Mafalda

Mafalda is weer opgedoken. Bij een verhuis komt een mens z'n verleden tegen, de stoffelijke resten van wat geweest is. Tussen de souvenirs van vervlogen campagnes en manifestaties, daar zat Mafalda. 'Et si on relevait nos manches et qu'on se mette à construire un monde meilleur? Hein?'

Mafalda achtervolgt mij sinds mijn twaalfde. Ik heb haar toen overgetekend en boven mijn bed gehangen. Had ik nooit mogen doen. Als een stalkster is ze mij blijven volgen. Van mijn kot naar het secretariaat in Brugge en dan naar Roeselare. Nu betrap ik ze hier in Brussel. Vergeeld en rafelig, maar even naïef en ontwapenend als

vroeger. En ze neemt mij steeds weer te grazen met dat onweerstaanbare 'Hein?'. Wat kan je daarop zeggen? 'Tuurlijk, ja, waarom ook niet ...'

Maar een betere wereld, zo simpel is dat niet. Dat heeft ze er niet bij gezegd. Neem nu de nieuwe campagne. Twee jaar samenwerking tussen vakbonden en ngo's op nationaal niveau, dat doe je niet met het stemmen van een paar violen. Neen, dat is een batterij symfonische orkesten die je in harmonie moet krijgen. Maanden ben je daarmee bezig. Maar het resultaat mag er zijn.

Na de ouverture van 11.11.11 dit najaar, zullen de vakbonden in mei 2009 alle registers open-trekken in duizenden bedrijven. Wees gerust, we krijgen het publiek op het puntje van de stoel, met de bedrijfsweld en de politiek op de eerste rij. Dus, laten we de mouwen nog maar eens opstropen en er een ferme campagne van maken. Hein?

BART DEMEDTS

Niet te missen in deze Pagina 11

- Een geëngageerde middagpauze?
Het kan met de **Schafttijd!**

p. 6

- Potig vakbondswerk van straffe madammen
in **Midden-Amerika**

p. 10

- Wereldbollen. Als je snel bent, kan je nog mee!

p. 14

De Wereld om de Hoek

Drie uur in het vel kruipen van een Zuid-Afrikaan, een Boliviaan of een bewoner van 'Mondiapolis', het kan in de inleefateliers van Oxfam Solidariteit. 'De Wereld om de Hoek' blijft aan de ribben van de bezoeker plakken. En dat is ook de bedoeling, legt Emmanuelle Krug uit.

Wat is 'De Wereld om de Hoek' precies?

Emmanuelle Krug. Het is een educatief model, uitgewerkt op een ruimte van 800 m², met drie inleefateliers. De bezoekers komen zich 'onderdompelen' in Noord-Zuidrelaties, meer bepaald in het leven zoals het is in Zuid-Afrika, Bolivia of in de fictieve stad 'Mondiapolis'. De bezoekers kruipen in de huid van een boer of een ander personage en voelen aan den lijve wat de mooie en moeilijke kanten van dit leven zijn. Het is een drie uur durende interactieve beleving in verschillende etappes: ontdekking, rollenspel, videomontage ...

Wil je alle leeftijden bereiken?

Emmanuelle. We mikken op jongeren vanaf 16 jaar en ook volwassenen, op scholen en hogescholen, maar ook verenigingen uit de buurt en allochtone gemeenschappen nodigen we uit. Een tot twee animatoren begeleiden het atelier. Elk land heeft een eigen invalshoek. Bij het Boliviaanse atelier gaat het om voedselsoevereiniteit en de rol van sociale bewegingen, in Zuid-Afrika om het recht op toegang tot basisvoorzieningen en de rol van de staat daarin. En

in 'Mondiapolis' belichten we de huidige mondialisering, wat de gevolgen ervan zijn voor het Zuiden en hoe andersglobalisten hierop reageren.

Heb je het gevoel dat je meer doet dan inzicht bijbrengen?

Emmanuelle. We stellen onszelf drie doelen: informeren over een specifieke situatie, sensibiliseren over de Noord-Zuidverhouding en mobiliseren voor actie en gedragsverandering in het dagelijkse leven. We sturen op voorhand een pedagogisch dossier naar de leerkracht, met info over het land, het atelier, achtergrondteksten over de globalisering, enz. Het inleefatelier gaat in op een *micro*situatie, en daarna trekken we dit open naar het *macroniveau*. We mikken op een gedragsverandering, maar dat kan je uiteraard moeilijk meten. We geven wel aanzetten mee naar huis: een jongerenkrant, concrete actietips rond minder consumeren, hoe je je kunt engageren ... We hebben ook andere kanalen voor wie er zin in heeft. Er is onze jongerenwebsite met tips en mogelijkheden om je verder te engageren. En voor de heel gemotiveerden hebben we de 'Club Basta', met meer militante en creatieve activiteiten. We dromen ervan dat dit ooit uitgroeit tot een jongerenbeweging.

Hoe reageren de bezoekers?

Emmanuelle. De reacties zijn heel positief. De rol van de animator is telkens anders. Soms moet die goed kunnen inspelen op fatalistische uitspraken in de trant van "er zijn nu eenmaal losers en winners in deze wereld". Maar het blijkt een effectief pedagogisch middel te zijn. Drie uur is ook niet niks, en ook het inleven heeft een grote impact. Ervaringsgericht en interactief werken, mensen meenemen in een proces, dat zijn drie sterke troeven in dit model.

JAN DE METS

Emmanuelle Krug is animatrice van het atelier Bolivia in 'De Wereld om de Hoek', een educatief project van Oxfam Solidariteit.

LINKSONDER: Een bezoeker van het inleefatelier Zuid-Afrika op zoek naar water.
FOTO TIMENE D'HAERE

• www.oxfamsol.be
• www.oxfamsol.be/basta

FOTO ILO

"VAKBONDEN beseffen dat ze moeten samenwerken met anderen"

In het najaar trekt 11.11.11 de campagne *Waardig Werk* op gang. En ook de twee grote vakbonden werken eraan mee. Meer zelfs, het Internationaal Vakverbond is de stuwende kracht van de wereldwijde campagne *Decent Work for Decent Life*. Omdat de werknemers in *alle* landen daar belang bij hebben, zegt Guy Ryder, de algemeen secretaris van het IVV.

Waarom koos het IVV voor een centrale campagne voor waardig werk?

Guy Ryder. Toen het Internationaal Vakverbond van start ging eind 2006, stonden we voor de uitdaging om te tonen dat we werknemers wereldwijd kunnen mobiliseren, rond thema's die van belang zijn voor werknemers van overal. Waardig werk is duidelijk zo'n thema. Je plaats

in de samenleving wordt bepaald door óf je een job hebt, wat voor soort job, en hoeveel je verdient. Werk is essentieel voor de samenleving. Veel samenlevingsproblemen kan je terugbrengen tot werkgelegenheid. Waar waardig werk ontbreekt heb je problemen: armoede, ongelijkheid, conflict.

Wat is waardig werk? Werk waarvan het loon je toelaat om waardig te leven, waar men je rechten respecteert. Waar men problemen door dialoog oplost, tussen vakbonden en werkgevers.

Waarom is een wereldwijde campagne voor waardig werk nodig?

Guy Ryder. Doorheen de geschiedenis hebben werkgevers geprobeerd om werknemers met elkaar te laten wedijveren. Vandaag doet zich dat voor op een mondiaal niveau. Arbeiders in

één land dreigen te moeten concurreren met arbeiders in andere landen.

We willen geen situatie waarin werknemers die uitgebuit worden moeten concurreren met collega's die eerlijke arbeidsrechten hebben. Wereldwijde solidariteit is essentieel in deze geglobaliseerde economie. Anders bestaat het risico dat werknemers geconfronteerd worden met een neerwaartse spiraal van arbeidsrechten. Door samenwerking tussen vakbonden over de grenzen heen, kunnen we dat verhinderen. Het recht om zich te organiseren, eerlijke lonen ... die minimumnormen moeten we overal verzekeren.

"We willen geen situatie waarin werknemers die uitgebuit worden moeten concurreren met collega's die eerlijke arbeidsrechten hebben"

GUY RYDER
ALGEMEEN SECRETARIS IVV

FOTO IVV

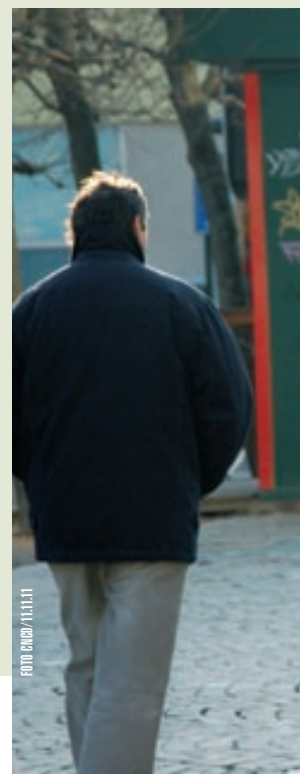

FOTO GUY/11.11.11

Dan elimineren we het gevaar van concurrentie tussen werknemers in verschillende landen. Het sleutelbegrip daarin is dat iedereen recht heeft op waardig werk.

Wat met de informele economie?

Guy Ryder. Wie in de informele economie werkt, heeft geen enkele bescherming. Er zijn geen wetten om toe te passen, geen normen om op te leggen. Dat opent de weg voor uitbuiting. Kinderarbeid, ongezonde arbeidsomstandigheden. Eerst en vooral moeten we proberen om die mensen te organiseren, om hun arbeidsomstandigheden te verbeteren. Dat is erg moeilijk, maar voor ons en onze leden wereldwijd is dat een prioriteit. We moeten erin slagen de informele economie te 'formaliseren'. Want het is geen gepast antwoord op de armoede of de onderontwikkeling.

Hoe kijk je naar de globalisering?

Moet je dat proberen te stoppen?

Guy Ryder. Kijk, de wereldeconomie is dynamisch. De vakbonden hebben er geen belang bij om dat te stoppen. Jobs verhuizen nu eenmaal van een land naar een ander, en dat schept kansen. Maar we moeten dat proberen te sturen, opdat zowel de werknemers in de

vervolg op p. 6

"Om succes te boeken, moeten de vakbonden samenwerken met ngo's, met lokale gemeenschappen, onze boodschap echt tot op de straat brengen."

Belgische vakbonden voeren actie voor waardig werk

Zowel ACV als ABWV voeren samen met de Noord-Zuidbeweging twee jaar campagne voor waardig werk. Hun bijdrage zal vooral in mei 2009 zichtbaar worden. Hoe kijken ze naar die samenwerking en wat verwachten ze ervan?

BEWUSTWORDING GROEIT

Waardig werk is van levensbelang voor alle werknemers, in Noord en Zuid. De strijd voor waardig werk is onze levenslange missie. Dat ging niet vanzelf: successen kwamen maar door tegenmacht op te bouwen. Dat doen we vandaag met onze partnervakbonden in het Zuiden. Heel de ngo-wereld schaaft zich daar nu achter, en dat is van onschatbaar belang.

Samenwerken met organisaties die een open kijk op de wereld hebben en die gedreven aan een betere wereld werken, is altijd boeiend en verrijkend. Die samenwerking verloopt democratisch en professioneel, met respect voor elkaars eigenheid.

Door deze campagne krijgt de eis voor waardig werk meer weerklink, en de bewustwording errond groeit. Bij onze eigen achterban, maar ook bij de overheid en de werkgevers. Mensenrechten, inclusief de vakbondsvrijheden, moeten altijd en overal gerespecteerd worden. We hopen dat deze campagne tot een reële verbetering kan leiden van de situatie van de werknemers in het Zuiden. Waardig werk moet wereldwijd de arbeidsnorm van de 21e eeuw worden!

CAROLINE COPERS, ALGEMEEN SECRETARIS VLAAMS ABWV
www.vlaamsabwv.be

NAAR DE BEDRIJVEN

Als sociale organisaties weten vakbonden en ngo's hoe enorm de uitdagingen zijn die op ons afkomen. Dan zoek je bondgenoten en sluit je allianties. Alleen zo kan je weerwerk bieden aan de eenzijdige economische globalisering die vandaag werknemers in Noord en Zuid belaaft.

Als iedereen, op zijn eigen terrein, overtuigd blijft van zijn eigen grote gelijk, zullen we er niet komen. Vakbonden en ngo's kunnen van elkaar leren en elkaar versterken. Onze samenwerking verloopt heel constructief en dynamisch. We geloven dat we samen een lans kunnen breken voor werknemers in Noord en Zuid.

ACV zet sterk in op deze campagne. Wij trekken hier samen met de andere vakbond echt mee naar de bedrijven. Onze militanten leggen een modelverklaring voor aan de werkgevers. Daarin engageren ze zich dat de producten en diensten van hun bedrijf, onderaannemingen en toeleveranciers, tot stand zijn gekomen met respect voor de fundamentele arbeidsnormen. Zo concretiseren we internationale solidariteit. Want er moet gehandeld worden. Ook al veranderen de zaken slechts beetje bij beetje.

LUC CORTEBEECK,
VOORZITTER ACV EN ONDERVOORZITTER VAN HET IVV
www.acv-online.be

industrielanden als die in de ontwikkelingslanden er voordeel bij hebben. Dat is perfect mogelijk. De geschiedenis toont ons dat verandering kan werken, als ze gepast bestuurd wordt op een manier die de arbeiders helpt, en die geen slachtoffers van hen maakt. Wij proberen globalisering niet te stoppen, we proberen ze eerlijk te maken.

Maar de grote internationale instellingen sturen toch dat proces?

Guy Ryder. Het probleem vandaag is, dat die internationale organisaties geen doeltreffende democratische controle kennen. Ze werken op een manier die echt niet de kijk en de doelstellingen van gewone mensen weergeeft. Zo zorgde de Wereldhandelsorganisatie (WTO) voor een verregaande liberalisering van de handel. Maar wat ze niet deed, is nadenken over de effecten van die vrijmaking op jobs, de sociale gevolgen. Ze heeft niet nagedacht over arbeidsrechten. Dat moet veranderen. Hetzelfde met het IMF en de Wereldbank. Ze hamerden op fiscale discipline, op privatisering. Maar ze hadden het niet over sleutelthema's als ontwikkeling, gelijkheid of het gevecht tegen de wereldwijde armoede.

We willen dat die internationale organisaties op een heel andere manier gaan werken. Zoals door waardig werk centraal te stellen in hun beleid.

In de campagne zoekt het IVV samenwerking met de ngo's.

Guy Ryder. Het is uiterst belangrijk voor ons dat we van ons internationaal werk geen

kleine zaak maken voor experts. We willen de boodschap van waardig werk niet alleen overbrengen op vakbondsleden, maar ook op samenlevingen. Dat vraagt samenwerken met ngo's, met lokale gemeenschappen, onze boodschap echt tot op de straat brengen, op school, tot de mensen die betrokken zijn bij de thema's waarvan wij geloven dat ze vitaal zijn voor hen. We mobiliseren wereldwijd, we hopen een grote impact te hebben op de media, en een grote impact op de publieke opinie. We beseffen dat we moeten samenwerken met anderen om succes te boeken. Dat is een grote stap voorwaarts in het nieuwe internationalisme van de vakbond.

En de roep om verandering zwelt aan. De Europeanen willen een socialer Europa. In de Verenigde Staten gaat de verkiezingscampagne over 'change'. Mensen zijn het beu en zoeken een alternatief. De campagne *Decent Work for Decent Life* wijst in de juiste richting!

JACQUES MEVIS EN ARNOUT FIERENS

• www.ituc-csi.org

Het Internationaal Vakverbond is gegroeid uit een feitelijke samensmelting van het socialistische Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen en het christelijke Wereldverbond van de Arbeid in november 2006. Naast die twee koepels traden nog acht nieuwe vakbonden toe.

SAMEN AAN TAFEL

Werknemers zijn geen gereedschap! Dat tonen we op **vrijdag 24 oktober** door samen op zoveel mogelijk plaatsen te schaften. Je kan meehelpen om dat signaal nog sterker te maken door zelf een *Schafttijd!* te organiseren. Dat kan overal waar mensen samen aan tafel zitten: tijdens de middagpauze op je werk, in de kantine of cafetaria, op café of restaurant, in de school of het studentenrestaurant, op een eetfeest of evenement of zelfs op een gewone vergadering. Met het actiemateriaal tover je in een wip elk eetmoment om tot een *Schafttijd!*. Iedereen die aan tafel aanschuift, maakt kennis met de actie.

SAMEN WERKEN

Deelnemen is eenvoudig: je schrijft je in op www.waardigwerk.be/schafttijd en bestelt daar online al het nodige materiaal. Je hoeft het ook niet alleen te doen. In je gemeente zijn er ongetwijfeld nog mensen en verenigingen die waardig werk belangrijk vinden. Neem contact op met de 11.11.11-vrijwilligers in je gemeente voor extra ondersteuning. Je vindt het contactadres op www.11.be/11 bij 'structuur'. Of spreek vakbonden en aanverwante organisaties aan om samen wat te doen.

Schaften kan ook nog na 24 oktober. Kies voor een moment in oktober of november dat jullie het best past. En ook na 11 november blijven we schaften,

DAG VOOR WAARDIG WERK

De campagne *Decent Work for Decent Life* koos dinsdag **7 oktober 2008** als internationale *Dag voor Waardig Werk* met acties over de hele wereld. Vooral in Europa en Canada staan acties op stapel. Maar ook in Pakistan, Senegal, Burkina Faso, Angola, Columbia, Argentinië en andere landen in het Zuiden komen vakbonden en ngo's in beweging om maatregelen te eisen van beleidsmakers en werkgevers. Naast het Internationaal Vakverbond en het Europees Vakverbond geven ook twee internationale ngo's (Solidar en Social Alert International) en het Global Progressive Forum de campagne vorm.

• www.decentwork.org

decent work
decent life

Vrijdag Schaftdag!

Ben je ook verontwaardigd over de uitbuiting van werknemers, vind je ook dat werknemers geen gereedschap zijn, dat waardig werk het beste middel tegen armoede is?

Toon dat door op 24 oktober mee te schaften, een moment van solidariteit met de werknemers in Zuid en Noord.

Beter nog: organiseer zelf een *Schafttijd*!

want in mei 2009 zullen de vakbonden in honderden bedrijven schafttijden organiseren.

SCHAFTEN OP SCHOOL

'Werk' is ongetwijfeld een belangrijk thema voor jongeren. *Schaften* op school is dus helemaal geen gek idee. Je kan op 24 oktober een schafttijd in de refter organiseren. Met de 'Menukaart voor waardig werk' (secundair) maak je er een kort, interactief spelmoment van. Welke feiten over werk zijn waar? Aan de leerlingen om het uit te zoeken. Wie de juiste keuze maakt, wint de pin. Voor het basisonderwijs is er de 'Kindermenukaart' om de leerlingen kennis te laten maken met het thema.

Daarnaast zijn er nog workshops en lesmappen, als je met de leerlingen dieper op de thematiek wil ingaan. Meer info op www.11.be/educatie.

• www.waardigwerk.be

De campagne Waardig Werk is een gezamenlijke realisatie van de ngo's 11.11.11, Oxfam Solidariteit, Wereldsolidariteit, FOS/Socialistische Solidariteit, onze Franstalige zusterorganisatie CNCD/11.11.11 en de vakbonden ACV en ABVV.

DE INGREDIENTEN

Voor de organisatie van een *Schafttijd* kan je beschikken over:

- de placemat →
- de massafolder die de strijd voor waardig werk in een notendop uitlegt
- de pin: om op te spelden en nadien mee naar huis te nemen
- de campagneaffiche van 11.11.11
- de fototentoonstelling (zie p. 8)
- de campagne-dvd waarin Barbara Sarafian je in 19 minuten laat kennismaken met de problematiek van waardig werk in Noord en Zuid.

DOE ZOALS ROCCO EN DRAAG DE PIN

Bij dit nummer van *Pagina 11* vind je de pin van de campagne *Waardig Werk*. Als je net als Rocco Granata vindt dat werknemers geen gereedschap zijn, speld ze dan op.

"Ik sta achter de campagne van *undici-undici-undici*.

Werknemers zijn geen gereedschap. Mensen die hard werken verdienen respect en een eerlijk loon. Firma's die veel te lage lonen betalen in arme landen en grote winsten maken met de verkoop van producten, dat is niet eerlijk. Zo denk ik erover, ook vanuit mijn eigen geschiedenis. Mijn papa heeft 10 jaar in de mijnen gewerkt, zonder één dag verlof te nemen. Voor de toekomst van zijn kinderen. Ciao."

ROCCO GRANATA

"Het beste middel tegen armoede is **WAARDIG WERK**"

KOFI ANNAN

Werknemers zijn geen gereedschap!
Dat wil de 11.11.11-campagne dit najaar duidelijk
maken onder meer met een sprekende foto-
tentoonstelling. De 11 posters op A2-formaat
illustreren bovenstaande uitspraak van Kofi Annan
met krachtige foto's en treffende citaten van werk-
nemers wereldwijd. Om waardig werk een plaats
te geven in je school, bedrijf, gemeente ...

Birmaanse migrantenwerkers hebben in Thailand geen wet aan hun kant, geen bescherming, geen veiligheid, geen rechten. Het zijn vaak jonge meisjes die bedreigd en lastiggevalen worden door de werkgever. De ballingschap veroorzaakt psychische littekens.

FOTO TINENE D'HAESSE

Landarbeiders in Zuid-Afrika werken met blote handen in velden vol pesticiden. Ze krijgen minder loon dan mannen, voor hetzelfde werk. Hoe dan ook is dat niet genoeg om de kinderen eten te geven.

FOTO ERIC MILLER - FOS/SOCIALISTISCHE SOLIDARITEIT

*Als een fabriek sluit moeten de arbeiders overleven als straatverkoper.
Amper vier euro per dag is veel te weinig om de familie te voeden.
En wat als je ziek wordt of een ongeval krijgt? Dan heb je niets meer ...*

FOTO LIESBET DE POUTER - WMT

*Jobs verdwijnen en gaan naar andere landen. Of ze komen naar hier,
maar drukken op onze lonen en sociale verworvenheden. Dit proces is
in heel de wereld bezig. Arbeiders hebben elkaar nodig, wereldwijd.*

FOTO J. MAILLARD - ILO

FOTOTENTOONSTELLING, HANDIG INSTRUMENT

Je kan gebruik maken van de fototentoonstelling om jouw steentje bij te dragen aan de campagne **Waardig Werk** in je gemeente, op school of in de jeugdbeweging. Voor de prijs van € 8 krijg je 11 kleurrijke posters op A2-formaat.

Bestellen op www.11.be/educatief (Tentoonstellingen).

Hieronder enkele tips.

1. Hang ze op Wedden dat ook jouw gemeente een plaats heeft waar het kan? De bib, het gemeentehuis, de buitenschoolse opvang, de tekenacademie, de school, de wachtzaal ... Leg er ook folderjes van de actie bij.

2. Verspreid ze Vraag elf winkeliers om elk één affiche uit te hangen. Of hang ze per twee of drie op publieke plaatsen, zoals bib, gemeentehuis enz. En wat dacht je van een geleide wandeling, waarbij iemand meer info geeft over de campagne, aan de hand van de affiches?

3. Zoek ze Koppel er een zoektocht of een quiz aan. Uit welk land komt Gertruida? Wat verkoopt de straatverkoper uit de Dominicaanse Republiek? Hoe heet de vakbond in Indonesië? Geef elke zoeker een massafolder mee, zodat je ook daaruit vragen kunt putten.

4. Puzzel ze Plak de laatste affiche op stevig papier en knip ze in stukken. Laat de eisen terug bijeen puzzelen.

5. Schrijf ze Organiseer een verhalen-, poëzie- of tekenwedstrijd, met de affiches als inspiratiebron.

Veel landarbeiders in loondienst worden in Zuid-Afrika ontslagen en op straat gezet. Ze worden vervangen door tijdelijke werkers, geronseld door koppelbazen. De meerderheid is vrouw, want die zijn gemakkelijker uit te buiten.

FOTO ERIC MILLER - FOS/SOCIALISTISCHE SOLIDARITEIT

"Wij zijn geen poppen die blijven meespelen in hun toneelstuk"

Silvia Santos en Rafaela Figuero Vargas zijn twee vakbondsvrouwen die in hun land opkomen voor de rechten van werknemers. Dat vraagt veel inzet, maar stap voor stap boeken ze kleine successen. Het verhaal van twee strijd bare vrouwen.

FOTO GERT DE HERDT - WIMT

Silvia Santos werkte twaalf jaar in een maquila, een textielfabriek in een vrijhandelszone nabij Guatemala-stad. "Ik heb dus zelf alle ellende beleefd waaronder ik nu andere vrouwen zie lijden: elke dag uren overwerken, zonder rustpauze, zonder vergoeding. Een vlaggetje opsteken als je naar het toilet moet – en dan hopen dat de opzichter je laat gaan. Het ging zover dat we amfetamines moesten slikken, om harder te werken."

Silvia werd op straat gezet, nadat ze bij de vakbond CGTG een sessie volgde over arbeidsrechten en vervolgens collega-arbeidsters opriep om zich te organiseren. Ze kwam op een zwarte lijst terecht en kon dus niet meer in een andere maquila aan de slag. Bij nader inzien betekende dat ontslag haar grote geluk, ook al wist ze eerst niet hoe ze zichzelf en haar kinderen in leven zou houden. "Na mijn ontslag werd ik vakbondsmilitante. Sindsdien is mijn leven radicaal veranderd."

om tot een vakbond te behoren, recht op vakantie-dagen, recht op vrije tijd om borstvoeding te geven, recht om een zwangerschapstest te weigeren. We moedigen ze aan om na te denken over hun rechten."

Dat verloopt soms erg emotioneel. "We vertellen dat ze maar 7,5 uur per dag moeten werken, extra uren zijn niet verplicht. Daar staan ze van te kijken. Vaak mogen die vrouwen hier voor de eerste keer vertellen over wat het bedrijf hen aandoet, en wat ze daarbij voelen."

"We beklemtonen dat vrouwen ook goede leiders kunnen zijn, en stimuleren hen om verantwoordelijkheid op te nemen. Daarom geven we hen extra vorming. Het analfabetisme is bij vrouwen immers nog steeds heel hoog."

Vrouwen aanzetten om deel te nemen is niet gemakkelijk. "Wie in maquila's werkt nodigen we via folders en affiches uit op een bijeenkomst. Of soms via de radio. Nog belangrijker is praten met de mensen. Om zes uur 's ochtends sta ik aan de fabriek folders uit te delen. Maar vaak word ik weggestuurd en verbaal bedreigd door de politie."

"Elke dag uren overwerken, zonder rustpauze, zonder vergoeding. Een vlaggetje opsteken als je naar het toilet moet en dan hopen dat de opzichter je laat gaan. Dat kan zo niet blijven duren"

SILVIA SANTOS UIT GUATEMALA

PRATEN, INFORMEREN EN VORMEN

Silvia verdient nu haar brood met straatverkoop. Daarnaast organiseert ze zelf vorming voor vrouwen die in de maquila's werken. "Ze moeten weten dat ze het recht hebben zich te organiseren, recht

IEDEREEN HEEFT ZIJN JOB NODIG

Silvia is niet te spreken over de Koreaanse eigenaars van vele maquila's. "Rechten betekenen niets voor hen. Ze hebben onderling veel contact en hebben ook luistervinken onder het personeel. Als werknemers actie plannen, ontslaan ze die meteen."

FOTO AN DE SNEEDT

Vrouwen die bijeenkomsten van CGTG bijwonen zijn daar geregeld het slachtoffer van.

De CGTG laat het hier niet bij zitten. De vakbond trok naar het ministerie voor Werk om de ontslagen aan te kaarten. Helaas zonder veel resultaat. En de Koreanen dreigden meteen enkele maquila's te sluiten. "En dat willen we net niet. Want iedereen die daar werkt, heeft die job nodig. Maar wij willen dat ze ons een fatsoenlijk loon betalen, dat ze onze rechten respecteren. Wij zijn geen poppen die zonder nadenken blijven meespelen in hun toneelstuk."

Gelukkig ziet Silvia ook vooruitgang. In SAE Internacional, een maquila waar Silvia zelf ooit werkte, zijn overuren niet langer een verplichting. Zieke vrouwen met een doktersattest worden niet langer op straat gezet, deelnemen aan 1 mei manifestaties is toegestaan. "Vrouwen mogen thuisblijven vlak voor en enkele weken na hun bevalling. Voor borstvoeding zijn er pauzes. Die rechten hebben we in een sectorale arbeidsovereenkomst kunnen gieten. Een grote triomf!" Maar dit blijft jammer genoeg eerder uitzondering dan regel.

EIGEN HANDELTJE

Een gelijklopend verhaal vertelt Rafaela Figuero Vargas, een vrouw uit de Dominicaanse Republiek met drie kinderen en vier kleinkinderen. Zij is actief bij de CASC, met ruim 180.000 leden de grootste vakbondskoepel van het land. Ook de CASC verzorgt basisvormingen over rechten en plichten van de werknemers. De cursussen zijn niet helemaal gratis, maar Rafaela vindt dat een goede zaak. Bovendien krijgen de deelnemers er veel voor in de plaats. Kennismaken met de computer, kooklessen of banketbakkerij zitten in het aanbod.

Rafaela: "We moedigen mensen aan om een eigen handeltje op te zetten in het vak dat ze bij ons geleerd hebben, bijvoorbeeld een bakkerij."

Rafaela, zelf verpleegster, leidt bij CASC verpleegkundigen op. Privéverpleegsters verdienen in de Domini-

"Verpleegsters in privéziekenhuizen moeten vaak dagen en nachten na elkaar doorwerken en ze verdienen minder dan ongeschoolde arbeiders"

RAFAELA FIGUERO VARGAS
UIT DE DOMINICAANSE REPUBLIEK

caanse Republiek veel minder en hebben een veel slechtere sociale bescherming dan wie voor de overheid werkt. Vooral die privéverpleegsters kloppen aan bij de CASC, op zoek naar steun. Zij komen bij Rafaela terecht: "Ze moeten vaak dagen en nachten na elkaar doorwerken en ze verdienen minder dan ongeschoolde arbeiders. Wie iets breekt moet het zelf betalen. Privéziekenhuizen eisen steeds meer van hun werknemers."

ILONA PLICHTART

Vakbondskoepels

Silvia Santos en Rafaela Figuero Vargas waren in ons land op uitnodiging van Wereldsolidariteit. Hun organisaties zijn partners van deze ngo en van het ACV.

Central General de Trabajadores de Guatemala (CGTG)

De vakbond CGTG is een brede sociale beweging die niet alleen opkomt voor loontrekkenden, maar ook kleine boeren, gepensioneerden, vrouwen en jongeren, kleine zelfstandigen. Ook de informele sector organiseert en verdedigt ze. CGTG richtte ziekenfondsen op met een apotheek in twaalf dorpen. Aangesloten leden kunnen een microkrediet krijgen om een eigen handeltje te beginnen.

Confederación Autónoma Sindical Classista (CASC)

CASC is de grootste vakbondskoepel in de Dominicaanse Republiek. Dankzij haar druk hebben alle chauffeurs nu een vast minimumloon van € 200 per maand. CASC heeft een eigen ziekenfonds, organiseert arbeiders in vrijhandelszones en biedt allerlei diensten aan, zoals een spaar- en kredietkas, apotheken, juridisch advies, verzekeringen en zelfs een spaarsysteem voor begravenissen. Haar paradepaardje is het vormingsinstituut INFAS waar duizenden mannen en vrouwen een beroepsopleiding volgen.

Via de beroepsopleiding van de vakbond CASC probeert deze vrouw uit de informele sector weg te geraken en een job te vinden in de toeristische sector van de Dominicaanse Republiek.

FOTO GERT DE HERDT - WMT

• www.wereldsolidariteit.be

“De spanningen tussen België en Congo na de uitspraken van minister De Gucht hebben weinig invloed op het ngo-werk”, stelt Bart Horemans. Toch volgt de vertegenwoordiger van 11.11.11 in Kinshasa de zaak op de voet. Al gaat zijn voornaamste aandacht naar het werk van de partners. Een gesprek.

Gebrek aan goed bestuur is grootste hinderpaal in CONGO

Bart Horemans, 11.11.11-vertegenwoordiger in Congo: “De spanning tussen België en Congo speelt zich af op een politiek niveau waar de gewone Congolees weinig mee te maken heeft. Onze partners waren zeer tevreden over de uitspraken van minister De Gucht. Hij kaartte immers terecht de kern van het probleem in Congo aan.”

FOTO DIRK PEETERS

 • www.11.be/zuidwerking

Partners

In de DR Congo werkt 11.11.11 samen met een tiental lokale organisaties, vooral rond drie thema's: het armoedebeleid van de Congolese overheid en de grote donoren, het aanwenden van de grondstoffen en van de opbrengst ervan, en het democratiseringsproces, vooral op provinciaal en lokaal niveau.

Welke taken neemt het landenkantoor op zich?

Bart Horemans. Wij hebben drie grote taken: het politiek werk in Congo, de dienstverlening aan de leden van 11.11.11 en de samenwerking met onze partnerorganisaties en met de Congolese civiele maatschappij.

Op politiek vlak doen we lobbywerk rond de ontwikkelingsamenwerking met Congo, maar we moeten ook zo goed mogelijk op de hoogte zijn van de politieke ontwikkelingen in het land. Ik probeer ook zoveel mogelijk de politieke dossiers van 11.11.11 te vertalen naar de concrete situatie van Congo.

Verder is ons kantoor ook het centrale aanspreekpunt voor de leden van 11.11.11 die programma's hebben in Congo. Als die problemen ondervinden of concrete vragen hebben, proberen we die samen op te lossen en een gezamenlijke houding aan te nemen. Zo geef ik nuttige contacten door, interessante financieringsbronnen, relevante documenten ... Of ik beleg vergaderingen, bijvoorbeeld over het Belgische voornemen om ngo's beter te beschermen tegen 'tracasseries': pesterijen en afperspraktijken.

En onze Congolese partnerorganisaties?

Bart. 11.11.11 heeft een tiental Congolese partners die actief zijn rond thema's als natuurlijke rijkdommen, armoedebestrijding, decentralisatie en de lokale verkiezingen van 2009, het klimaat en de bosbouw, de handelsakkoorden met Europa (EPA's). Hier doe ik vooral aan begeleiding van capaciteitsopbouw, vor-

ming rond financieel beheer, lobbywerk, media-acties. Ik durf zeggen dat onze partners erg actief en representatief zijn. Zij houden zich stuk voor stuk bezig met de problemen van de lokale bevolking, en ze hebben een goede dossierkennis. Onze relaties zijn uitstekend.

Lijdt je werk onder de recente spanningen tussen Congo en België?

Bart. Die politieke spanning had nog niet onmiddellijk invloed op het dagelijkse leven, noch van Congolezen, noch van de Belgen daar. Onze partners waren tevreden over de uitspraken van minister De Gucht. Hij kaartte immers de kern van de Congolese problemen aan. De morele ondertoon prikkelde de Congolese overheid wel wat meer. Zo werden alle Belgische ngo's ontboden om de Belgische hulpstroom naar grootte en coherentie in kaart te brengen. Als het daarbij blijft, dan hebben we eigenlijk nauwelijks gevolgen ondervonden.

Wat vind je zelf van die spanningen?

Bart. Ik sluit mij aan bij de mening van onze partners: gebrek aan goed bestuur blijft inderdaad een van de grootste hinderpalen voor de heropbouw van dit land. Minister De Gucht legde terecht de vinger op de wonde. Maar na de sluiting van onze consulaten en de blijvende spanningen tussen De Gucht en Kabila, laat men de zaak toch best wat afkoelen.

ARNOUT FIERENS

"Duidelijk maken dat we in hetzelfde bootje zitten"

Een gereedschapsbak met een twintigtal mensen daarin. Dat is het centrale beeld van de 11.11.11-campagne van het najaar. Een idee van VVL BBDO, het reclamebureau waar 11.11.11 vanaf dit jaar mee in zee gaat. Een gesprek met Jan Baert, creative director.

Wat willen jullie duidelijk maken met de gereedschapskist op de affiche?

Jan Baert. Het beeld moet illustreren dat de werknemers hier en in het Zuiden tegen elkaar worden uitgespeeld, dat ze slechts 'gereedschap' zijn in de handen van grote internationale bedrijven. Evident was dat niet want de affiche moet twee zaken verzoenen. Enerzijds wil 11.11.11 communiceren over de werknemers in het Zuiden, anderzijds zijn de vakbonden partners in deze campagne en die horen hun leden te mobiliseren. Nogal wat werknemers hier vinden eigenlijk dat hun 'collega's' in het Zuiden hun job afpakken. De affiche moet duidelijk maken dat werknemers in Noord en Zuid in hetzelfde bootje zitten. Er is een *race to the bottom* aan de gang, naar steeds lagere lonen en slechtere arbeidsomstandigheden, waarvan de armsten in de laagsteloanlanden de dupe zijn.

Zien we daarom mensen die bij wijze van spreken in Ford Genk kunnen werken, maar ook Indiase, Afrikaanse en Oosterse mensen?

Jan Baert. Ja, 'proletariërs aller landen, verenigt u!', daar komt het in feite op neer. Beschouw elkaar niet als concurrenten maar zie in dat je hetzelfde lot ondergaat. We hebben

ook gekozen voor de term 'werknemers' in plaats van 'arbeiders'. Het gaat immers ook om jobs in andere sectoren. Ook callcenters verhuizen naar laagloonlanden.

Maakt het voor jou een verschil: werken voor ngo's als 11.11.11 of voor commerciële bedrijven?

Jan Baert. In principe komt het op hetzelfde neer. Er is een boodschap die men wil communiceren. We herleiden dit tot de essentie van wat er gezegd moet worden en we zoeken naar een creatieve manier om dit voor te stellen. Werken voor ngo's hebben we nog al gedaan. Wellicht ken je de campagne *Ik ben verkocht* van Vredeseilanden en Oxfam Wereldwinkels. Eigenlijk vind ik dat we dit soms gewoon moeten doen: campagnes bedenken voor organisaties die wat minder middelen hebben dan een doorsnee bedrijf. Aangezien ngo's werken met inspraak van hun leden en vrijwilligers, gaat het proces doorgaans

iets trager dan bij bedrijven waar een paar personen de knopen doorhakken. Maar dat is geen punt. Het komt er op aan heel simpele dingen te communiceren in een vorm die iedereen aanspreekt.

Ook in de campagnespots die je in oktober zal kunnen zien, staat de gereedschapskist centraal. Het wordt wel een technisch hoogstandje met 3D-animatie.

"Proletariërs aller landen, verenigt u! Daar komt de boodschap van de affiche eigenlijk op neer. Beschouw elkaar niet als concurrenten maar zie in dat je hetzelfde lot ondergaat."

JAN BAERT, CREATIVE DIRECTOR VAN VVL BBDO

JAN DE METS

• www.11.be/zuidwerking

"Ik ben er beetje bij beetje ingehold"

"Zal ik eens aan mijn man vragen of hij de affiche wil ontwerpen?"

Zo is Bart Vanreepinghen vijf jaar geleden betrokken geraakt bij 'Wereldbollen', de jaarlijkse gezinsfietstocht door het Pajottenland.

Ondertussen zit hij in de organisatie samen Guy Vanden Eynde, de initiatiefnemer.

'Wereldbollen' ging van start in 2003, het jaar dat 11.11.11 de campagne rond de Millenniumdoelstellingen lanceerde. Vijf gemeenten uit het Pajottenland sloegen de handen samen. Ondertussen is daar Sint-Pieters-Leeuw als zesde bijgekomen.

En dan hebben ze een beroep gedaan op jou, Bart?

Bart Vanreepinghen. Dat is via mijn vrouw gegaan. Die werkte toen al mee in het 11.11.11-comité van Herne. Ik werk als vormgever in de drukkerij van Dexia en mijn grafische vaardigheden kwamen goed van pas. Ik heb het logo van 'Wereldbollen' wat verfijnd en ik ontwerp elk jaar de affiche voor de fietstocht. Langzaam maar zeker raakte ik meer en meer betrokken bij de organisatie.

In de folder lees ik dat er ook wandeltochten op het programma staan?

Guy. Ja, we werkten de voorbije jaren samen met enkele plaatselijke natuurverenigingen. Zij staan in voor de wandelroutes en met hun ervaring in de streek is dat echt een meerwaarde.

Bart. Van de gemeentelijke overheden krijgen we logistieke ondersteuning, onder meer door de podia op te stellen. En verder slagen we er in om steeds meer mensen erbij te betrekken: de medewerkers van de wereldwinkel in Lennik, een volksdansgroepje of

een plaatselijk koor voor een optreden, medewerkers voor een rommelmarkt ten voordele van 11.11.11, een twaalfal boeren voor een boerenmarktje toen landbouw het 11.11.11-thema was ...

Guy. De hoofdbedoeling is eigenlijk om de samenwerking tussen de verschillende comités te versterken. Deze gezamenlijke activiteit zorgt voor een extra binding tussen de gemeenten. Enkele afgevaardigden per gemeente komen vanaf februari regelmatig samen om de taken te verdelen: de fietsroutes uitstippelen, de folder schrijven, de ludieke acties bedenken, de standjes organiseren, het mooie weer bestellen ...

Bart. Juist, want dat is onze troef: het is altijd mooi weer op Wereldbollendag!

Gaat de samenwerking ook verder dan 'Wereldbollen'?

Guy. Het is de belangrijkste activiteit. We leren elkaar wel kennen natuurlijk, en we wisselen dus heel wat info uit. Zo hebben wij in Herne een gemeentelijke ontwikkelingsraad – Herne Solidair – en er is sinds 2006 een schepen voor ontwikkelingssamenwerking. Onze ervaringen daarmee spelen we dan door naar de andere comités. En

• wereldbollen.skyrock.com

Bart Vanreepinghen (links op de foto) ontwerpt elk jaar de affiche voor 'Wereldbollen'. Zo is hij vijf jaar geleden bij de gezinsfietstocht betrokken geraakt. Ondertussen werkt hij mee in het 11.11.11-comité van Herne, samen met **Guy Vanden Eynde**, een van de initiatiefnemers.

aangezien ook de burgemeesters van de regio samen-
komen, is er ook uitwisseling op dat niveau.

Bart. Je leert steeds meer mensen kennen door dit
initiatief, er groeien mooie banden. Ieder brengt bij de
fietsstocht ook vrienden en familie mee. Op die manier
is het deelnemersaantal de voorbije jaren gegroeid tot
een 600-tal! De comitémedewerkers springen ook
regelmatig binnen bij de andere activiteiten die in de
verschillende gemeenten plaatsvinden. En de deel-
nemers aan 'Wereldbollen' maken ook kennis met de
andere comités in de regio.

Guy. Een voordeel van deze samenwerking is dat je
over een grotere oppervlakte beschikt voor je publi-
citeit. Nu hangen er 500 affiches uit en verspreiden we
5.000 folders. Op elke plaats tijdens de fietsstocht word
je door het plaatselijke comité goed opgevangen en
is er van alles te beleven.

Bart. Zo groeit ook de naambekendheid. Vraag aan
ieder in de streek wat 'Wereldbollen' is en de kans is
groot dat je aan het goede antwoord komt.

Hoe ziet 'Wereldbollen' van 21 september eruit?

Guy. Je kunt als fietser vertrekken vanuit elk van de
zes gemeenten: Gooik, Herne, Pepingen, Sint-Pieters-
Leeuw, Roosdaal en Lennik, als wandelaar vanuit
de eerste vier. De fietsstochten variëren van 20 tot
40 kilometer. In elke gemeente staan standjes met
informatie over 11.11.11 en het nieuwe thema. Ook
is er animatie voorzien. Gooik is het centrale punt.
Daar staat ook de bar met de werelddrankjes en er
zijn live optredens voorzien, met Zuid-Amerikaans en
Gooiks talent. En zoals elk jaar zorgen we voor een
aandenken na je deelname.

JAN DE METS

*Met het gezin, familie en vrienden het mooie Pajottenland
doorkruisen en ondertussen nog iets opsteken over de
Noord-Zuidverhoudingen, dat is Wereldbollen. Een origineel
initiatief waarin zes gemeenten samenwerken. FOTO JACQUES MEVIS*

breed • uit

CHINA Objectieve, op feiten gebaseerde en dus gerechtvaardigde kritiek op China kan
nooit verkeerd zijn. Zomaar met wat kritische 'labels' zwaaien omdat die toevallig goed

bekken en voor leuke krantenkoppen zorgen, daar is evenwel
niemand mee gebaat. Zowel de pers als politici durven al te
vaak de context en middellange termijn trends over het hoofd
zien of negeren. Dan gaat de nuance soms enigszins verloren.
Inzicht in de denkschema's over China kan wederzijds
onbegrip helpen vermijden. De MO*Paper van juli probeert
een overzicht te geven van de verschillende kaders, schema's,
denkmodellen en lenzen die gebruikt worden om in het
Olympisch jaar verslag uit te brengen over China.

Gratis te downloaden op www.MO.be/mopapers

DOOR
WELKE LENS
KIJKEN WIJ
NAAR CHINA?

Kristof Deconter

MO*PAPER
nummer 12 - juli 2011
www.mo.be

WORD VREDESJOURNALIST!

De Vlaamse
Vredesweek gaat dit jaar dieper in op de rela-
tie media en vrede. De media bepalen immers
in hoge mate wat de mensen weten over hoe
het er in de wereld aan toe gaat. Daardoor
kunnen zij de kloof tussen verschillende delen
van de samenleving vergroten of verkleinen,
een conflict luwen, bestendigen of vergroten.
Van 26 september tot 5 oktober verdiepen de
deelnemende organisaties zich in de rol van alle mediaspelers vanuit de vraag hoe die
constructief met conflictsituaties kunnen omgaan. Naast de klassieke media hebben ze
ook oog voor de participatieve media en de (digitale) revolutie in het medialandschap.
Vandaar de slogan: word vredesjournalist!

www.vredesweek.be

PALESTINA OP GENTSE FEESTEN

Niet zo eenvoudig om een route uit
te stippelen langs de Israëlische check-
points en langs de muur. Of om een
Palestijns dorp op de kaart te zetten.
Dat ondervonden de bezoekers van
de Gentse Feesten die op 23 juli langs
de Ramblas, Road of Awareness van

Kutunka stapten. Amnesty International, Vrede vzw en GAPP zetten er Palestina in de kijker.
Er ontsponnen zich boeiende gesprekken. Geëngageerde contacten van persoon tot per-
soon in een ontspannen feest sfeer. Het was voor zowel activisten als voorbijgangers een
leerrijke ervaring. Amnesty kreeg zoveel ondertekenaars, dat ze brieven moest bijkopiëren.
Zie ook de blog over Palestina op www.mo.be.

www.actieplatformpalestina.be

CHE PRESENTE

Op zondag 26 oktober heeft aan de VUB voor
de vijftiende keer de solidariteitsdag met Cuba plaats. Een organi-
satie van Initiatief Cuba Socialista. De dag start om 12.30 u met
een Che-brunch. Daarna volgen nog conferenties en debatten
met internationale gasten, workshops, Cubaanse films en een
syndicale ontmoeting. De traditionele *fiesta latina* sluit de dag af.

www.cubanismo.net

Peru plukt asperges, en zijn arbeiders!

De asperges die je dit najaar in de winkel vindt, komen wellicht uit Peru. De agrosector kent er een enorme boom. Maar wel met massale schendingen van de rechten van de seizoenarbeiders.

FOTO CHANTAL NOVENS - FOS

STAD EN PLATTELAND

De Confederación General de Trabajadores del Perú (CGTP) is met anderhalf miljoen leden de grootste vakbond van Peru. Sinds 2003 heeft hij dezelfde 'dubbele' structuur als vakbonden hier, zowel met centrales als met regionale structuren. Deze partner van FOS-Socialistische Solidariteit is de laatste jaren erg actief in de agrosector. Ze probeert er een steviger vuist te kunnen maken tegen de uitbuiting.

IN HET ASPERGELEDJE ZIEK

De regio Ica, ten zuiden van de hoofdstad Lima, is het mekka van de asperge-industrie in Peru. Zo'n 34.000 mensen zijn er aan de slag in de sector, vooral vrouwen. De meesten hebben geen arbeidscontract. De jobs voor de vrouwen zijn erg arbeidsintensief: zaaien, wieden, snoeien en plukken in de velden, selecteren en verpakken in de fabrieken. Enkel tijdens de oogstperiodes is er werk voor hen. Ze worden vaak per stuk betaald, wat hen veel uren doet werken om een 'redelijk' loon te ontvangen. Bovendien krijgen zij doorgaans minder loon dan de mannen en de uitbetaling gebeurt soms erg laat. In de aspergesector in Peru verdient 43% van de vrouwen minder dan het minimumloon voor de agro-industrie. En zelfs dat minimumloon volstaat niet voor een waardig leven.

MEER LOON EN MEER RECHTEN

De Peruaanse vakbond CGTP wil dat de werkgevers alvast de wettelijk vastgelegde minimumlonen uitbetalen. Tegelijk wil de vakbond een verhoging van dit minimumloon. Maar de Peruaanse president weigerde tot nu toe elk gesprek hierover. Ondertussen wil de vakbond onderhandelen met de werkgevers uit de hele sector, niet bedrijf per bedrijf. De arbeiders werken immers vooral tijdelijk en dus wisselen ze geregeld van bedrijf. Daarom moeten hun rechten overal dezelfde zijn. In 2007 organiseerden de leden van de vakbond twee protestdagen. Vele leden en afgevaardigden van de vakbond werden ondertussen ontslagen. Toch zet de CGTP in 2008 de strijd verder.

JAN DE METS

• www.fos-socsol.be